

Słowo Wójta: Zielony Ład – zielona gmina

Cała Europa coraz głośniej mówi o przejściu do Europejskiego Zielonego Ładu, program dotyczy powrotu do zielonej planety, wzmocnienia ludzi zdrowym powietrzem i gospodarką. Najbliższe lata muszą być związane z podejmowaniem intensywnych działań związanych z przeciwdziałaniem niebezpiecznym zmianom klimatu i dostosowaniu się do rosnących na całym kontynencie temperatur. Kiedyś z nas pamięta upalne miesiące, w których zaczynało brakować wody w studniach, ograniczono użytkowanie wody, a w domach było chłodniej przy zamkniętych oknach. Zatem zjawisko to dotyczy nas wszystkich. To my jesteśmy między innymi producentami szkodliwego dwutlenku węgla. Kiedy spalony kawałek węgla, drewna nie mówi już o odpadach komunalnych to oddzielna fabryka CO₂ a kiedy samochód spalinowy, to transporter szkodliwych gazów. Dochodzi do tego szkodliwy przemysł oparty na spalaniu surowców kopalnianych, spalinowe autobusy, samoloty itp. Dzieje się tak od lat, a efekty zaczynają być coraz bardziej niebezpieczne. Zasadniczym gazem odpowiadającym za ocieplenie klimatu jest powszechnie produkowany dwutlenek węgla.

Przyszłość Europy, a dokładniej każdego z nas zależy od kondycji naszej planety. Obecne wyzwania klimatyczne i środowiskowe wymagają pilnej i ambitnej reakcji na każdym froncie. To nie tylko działania obejmujące restrukturyzację przemysłu, to także niezbędna zmiana myślenia wszystkich mieszkańców Ziemi. Kiedyś powinien zacząć od siebie. Przeanalizować co robi ze swoimi odpadami, czym ogrzewa mieszkanie, czy w jego gospodarstwie jest miejsce na posadzenie dodatkowego drzewa, krzewu. Może wzdłuż drogi dojazdowej do posesji można posadzić kilka drzew, może na działce znajdzie się miejsce na drzewo owocowe, które daje tyle radości dzieciom i przy okazji obdarowuje nas niezbędnym tlenem.

Zieleń usuwa toksyny, obniża niekorzystne działanie alergenów, neutralizuje metale ciężkie, nawilża powietrze, a co najważniejsze – pochłania dwutlenek węgla i produkuje tlen. Rośliny są naturalnym filtrem. Dzięki umiejętności wiązania dwutlenku węgla, przyczyniają się do redukcji stężenia tego związku w atmosferze, a ponieważ dwutlenek węgla jest głównym gazem cieplarnianym, tym samym wspomagają nas w walce z niekorzystnymi zmianami klimatycznymi. Nasze otoczenie może nam pomagać. Naukowcy są zgodni – zieleń miejska i przydomowa, to najwłaściwszy sprzymierzeniec w walce z zanieczyszczeniami. Jedno drzewo może pochłaniać aż 4 kg zanieczyszczeń rocznie. Drzewa uczestniczą również w redukcji gazów cieplarnianych. W

procesie fotosyntezy wykorzystuj? dwutlenek w?gla, w zamian uwalniaj?c ?yciodajny tlen. Jedno niewielkie drzewo wytwarza rocznie oko?o 118 kg tlenu. Dla porównania jeden doros?y cz?owiek w tym okresie potrzebuje oko?o 176 kg tlenu.

Drzewa mo?na sadzi? w wielu miejscach, zawsze b?d? bardziej zdrowotnie przydatne ni? mia?yby nam przeszkadza?. Spe?niaj? oprócz produkcji tlenu wiele innych funkcji ?rodowiskowych. Wbrew obiegowym opiniom obecno?? zadrzewie? ?ródpolnych zwi?ksza ilo?? uzyskiwanych plonów, nawet przy uwzgl?dzeniu mniejszych plonów w bezpo?redniej blisko?ci drzew. Dzieje si? tak na skutek ich korzystnego oddzia?ywania na mikroklimat, wzrost zdolno?ci retencyjnych, a tak?e przeciwdzia?anie erozji wodnej i wietrznej. Korzenie drzew stabilizuj? sp?ywy wód podczas gwa?townych opadów, z kolei ich korony skutecznie ograniczaj? si?? wiatru. Zadrzewienia spowalniaj? równie? tempo wiosennych roztopów, ograniczaj?c w ten sposób ryzyko powodzi. Gleba w s?siedztwie zadrzewie? ma zazwyczaj nienaruszon? struktur?, zawiera tak?e wi?cej materii organicznej na skutek rozk?adu szcz?tków ro?lin, dzi?ki czemu posiada wi?ksz? pojemno?? wodn?.

Wielu mieszka?ców terenów wiejskich uwa?a, ?e ?yj?c poza wielkimi aglomeracjami s? bezpieczni. Zim? to w?a?nie na wsiach i w ma?ych miasteczkach powie-trze bywa najbardziej toksyczne, ze wzgl?du na palenie w piecach i ma?? aktywno?? oczyszczaj?c? ro?lin. Od czego wi?c zacz?? i jak zwalczaj? smog we w?asnej okolicy, jak? rol? mo?e odegra? w tym w?asny ogródek?

Warunkiem udanej walki ze smogiem jest zachowanie w ogrodach i parkach bioró?norodno?ci. Ka?dy gatunek ma bowiem inne zdolno?ci poch?aniania zanieczyszcze?. Same drzewa nie wystarcz?, dlatego szukajmy innych sposobów na wy?apanie py?ów komunikacyjnych. Sad?my ziele? pi?trowo. Pn?cza, szczególnie te o li?ciach b?yszcz?cych i pokrytych woskiem (jak np. bluszcz pospolity *Hedera helix*) to genialne rozwi?zanie na ma?ej przestrzeni. Bluszcz pn?cy si? po p?otach i ?cianach budynków nie zajmie wiele miejsca, a jego powierzchnia absorpcyjna jest ogromna. Dodatkowo do woskowanych li?ci ?wietnie przyczepiaj? si? truj?ce py?y. Nie zapominajmy, ?e bluszcz znalaz? si? nawet na li?cie NASA „Clear Air Study” jako jedna z ro?lin najlepiej poch?aniaj?cych zanieczyszczenia powietrza. W?a?ciciele trawników powinni pomy?le? o tzw. ??ce kwietnej. Omsza?e li?cie niektórych ??kowych gatunków ?wietnie „wy?apuj?” toksyny. Ponadto ??k? inaczej ni? trawnik, kosimy 2-3 razy do roku, zatem nie dochodzi do niepotrzebnego wznieciania kurzu przez kosiarki czy podkaszarki.

To w?a?nie teraz urz?dzamy swoje ogrody, pomy?lmy o tym jak bardzo mo?emy sobie pomóc. Ka?dy skrawek zieleni to nasz przyjaciel. Wybetonowane w ca?o?ci podwórka nie poprawi? naszego klimatu. Pami?tajmy zawsze o pozytywnym oddzia?ywaniu tlenu, na organizm. Przekona?o si? o tym wiele osób chorych czy rannych. To tlen w powa?nym stadium choroby spowodowanej bakteriami COVID-19 ratuje ?ycie. Je?li wdychamy tlen w odpowiedniej proporcji nasz organizm funkcjonuje sprawniej. Nasze ?rodowisko mo?e wygl?da? inaczej, mo?e by? zdrowsze i bardziej przyjazne, bo na takie zas?uguje? nasze dzieci, wnuki i ich dzieci. Musimy sobie u?wiadomi?, ?e ka?da ilo?? dwutlenku w?gla to zagro?enie i tak jak nadmiar kropli deszczu

szkodzi, a nawet rujnuje, tak nadmiar dwutlenku w?gla zabija i niszczy nasz? Ziemie.

Piotr Machaj